

Sada rozpoznávacích znaků pro environmentální sociální podnik

Rozpoznávací znaky environmentálního sociálního podniku jsou pro příjemce závazné v plném rozsahu a budou sledovány v průběhu realizace projektu. Všechny principy sociálního podnikání včetně charakteristiky a konkrétního naplňování rozpoznávacích znaků v sociálním podniku uvede žadatel v základacích dokumentech, a to nejpozději k datu ukončení realizace projektu (pro aktivitu g) k datu podání žádosti). Obchodní korporace zveřejní na www.justice.cz, OSVČ zveřejní např. formou prohlášení na webu organizace nebo na jiném veřejně a bez překážek dostupném místě, nestátní neziskové organizace v příslušném rejstříku podle právní formy organizace. Doporučujeme žadatelům, aby principy sociálního podnikání zapracovali do základacích dokumentů při založení společnosti.

Princip/charakteristika	Rozpoznávací znak	Důkaz
1. společensky prospěšný cíl		
a) podnik existuje za účelem naplnění společensky prospěšného cíle, kterým je řešení konkrétního environmentálního problému ¹ a zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce; tento cíl je formulován v základacích dokumentech a naplňován prostřednictvím podnikatelských aktivit; oba aspekty společensky prospěšného cíle, tzn. řešení konkrétního environmentálního problému a zaměstnávání a sociální začleňování znevýhodněných osob, musí být jednoznačně vymezeny v projektové žádosti i v podnikatelském plánu; zároveň musí být v projektové žádosti a podnikatelském plánu popsáno, prostřednictvím jakých aktivit budou naplňovány	1a1. podnik má společensky prospěšný cíl, kterým je řešení konkrétního environmentálního problému a zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce, tento cíl je formulován v základacích dokumentech, a tyto dokumenty jsou veřejně dostupné; oba aspekty společensky prospěšného cíle, tzn. řešení konkrétního environmentálního problému a zaměstnávání a sociální začleňování znevýhodněných osob, musí být jednoznačně vymezeny v projektové žádosti i v podnikatelském plánu; zároveň musí být v projektové žádosti a podnikatelském plánu popsáno, prostřednictvím jakých aktivit budou naplňovány	Zakládací dokumenty zveřejněné ve veřejném rejstříku, u OSVČ jiné závazně platné dokumenty zveřejněné na webu organizace nebo na jiném veřejně a bez překážek dostupném místě.
	Komentář: Obchodní korporace zveřejní dokumenty v obchodním rejstříku na www.justice.cz . U OSVČ jiné veřejně a bez překážek dostupné místo může být např. v místě provozovny. Nestátní neziskové organizace zveřejnění v příslušném rejstříku dle právní formy organizace.	
2. sociální prospěch		
a) integrace osob ze znevýhodněných skupin	2a1. podíl osob ze znevýhodněných skupin (OZS) tvoří více než 30% zaměstnanců a tyto informace jsou veřejně dostupné	Doklady o pracovně-právních vztazích všech zaměstnanců podniku. V případě spolupracujících osob u OSVČ doloží příjemce daňové přiznání nebo čestné prohlášení, že poplatník odvedl daň z příjmů. Doklady o příslušnosti k OZS.
	Komentář: Poměr zaměstnanců ze znevýhodněných skupin vůči celkovému počtu zaměstnanců se vyjadřuje v průměrných ročních přepočtených počtech zaměstnanců, do kterých se započítávají zaměstnanci s pracovní smlouvou, DPP a DPČ. OSVČ včetně příp. spolupracujících osob prokazují rozsah zapojení (míra zapojení bude vyjádřena v úvazcích nebo v počtu hodin za určité období) informacemi ve zprávách o realizaci projektu. Do kategorie osob ze znevýhodněných skupin patří skupiny, které jsou definovány výzvou. Veřejně dostupná je pouze informace o podílu osob ze	

¹ Environmentální problém je definován jako problém způsobený činností člověka s negativními následky pro životní prostředí. Aktivita environmentálního sociálního podniku je prostředkem nápravy těchto negativních následků. Environmentální problém musí být definován konkrétně, a to v přímé vazbě na výkon podnikatelské činnosti žadatele.

	znevýhodněných skupin, nikoli doklady o pracovně-právních vztazích a doklady o příslušnosti k OZS.	
	2a2. podnik používá personální a integrační nástroje podporující rozvoj a integraci zaměstnanců z cílových skupin	Doklad o pracovně-právním vztahu (pracovní smlouva, DPP, DPČ) a náplň práce osoby, která integrační personalistiku poskytuje, nebo doklad o poskytnutí služby a jejím charakteru (pokud je podpora externí). Nástroje integrační personalistiky podporující rozvoj a integraci cílové skupiny zaměstnanců (forma zpracování je na příjemci, např. interní předpis, metodika, individuální plány).
	<u>Komentář:</u> Personální a integrační nástroje: soubor všech nástrojů sociálního podniku, které jsou potřeba k přípravě a vykonávání pracovní pozice, jsou to nástroje, které umožňují zaměstnanci výkon pracovní činnosti a zároveň přispívají k řešení jeho individuálních specifických potřeb. Formou mohou být individuální plány rozvoje zaměstnanců, které jsou souhrnem profesních a osobních cílů zaměstnance, jichž chce zaměstnanec dosáhnout za pomoci a ve spolupráci s integračním personalistou, tak, aby poskytování služby směřovalo k jeho zplnomocňování a integraci.	
b) demokratická struktura řízení podniku	2b1. zaměstnanci a/nebo členové jsou pravidelně a systematicky informováni o chodu podniku, výsledcích hospodaření a naplňování společensky prospěšných cílů; zaměstnanci a/nebo členové jsou zapojeni do rozhodování o směřování podniku	Lze doložit jedním z uvedených způsobů: strategie zapojování zaměstnanců, interní zpravodaj, zápisy z příslušných schůzí, výsledky dotazníkového šetření, příp. jiný prokazatelný způsob.
	<u>Komentář:</u> Zaměstnavatel má vypracovanou strategii zapojování zaměstnanců do rozhodujících procesů podle jejich individuálních možností a má definovány oblasti, kde k zapojení zaměstnanců dochází (provoz, obchod, PR). Informace jsou zpracovány tak, aby jim všichni zaměstnanci rozuměli. Míra zapojení může být různá, vždy se týká pouze členů a/nebo zaměstnanců, kteří jsou k participaci způsobilí vzhledem k míře a typu svého znevýhodnění; musí existovat prostor pro zaměstnance a/nebo členy, aby mohli na směřování podniku participovat, pokud mají zájem. Automaticky tento rozpoznávací znak naplňují družstva za předpokladu, že zaměstnanci ze znevýhodněných skupin jsou členy družstva.	
3. ekonomický prospěch		
a) případný zisk používán přednostně pro rozvoj sociálního podniku a/nebo pro naplnění jeho společensky prospěšných cílů	3a1. min. 51% případného zisku je reinvestováno do rozvoje sociálního podniku a/nebo naplňování jeho deklarovaných společensky prospěšných cílů a informace o využití případného zisku je veřejně dostupná	Účetní uzávěrka a příloha k účetní uzávěrce za nejbližší uzavřený kalendářní rok zveřejněná na www.justice.cz .
	<u>Komentář:</u> Pokud podnik vykazuje ztrátu, není relevantní. Každoročně nejvyšší orgán společnosti schvaluje převedení min. 51 % zisku po zdanění na účty zavedené k účelu sledování hospodaření se ziskem (příklady účtů: 428 Nerozdělený zisk minulých let, 423 Fond společensky odpovědné reinvestice, v účetní uzávěrce v rozvaze řádek A.III.2 Statutární a ostatní fondy, A.IV.1 Nerozdělený zisk z minulých let). V příloze účetní závěrky bude obsažena informace o pohybech na uvedených účtech vč. sdělení, do čeho byl zisk reinvestován.	
b) nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovatelích	3b1. manažerské řízení podniku je nezávislé na externím zřizovateli či vlastníkovi	Zakládací dokumenty a závazné vnitřní předpisy organizace. Pokud externí vlastník či zřizovatel neexistuje, podmínka je naplněna automaticky.
	<u>Komentář:</u> Nezávislost se zde míní autonomie v manažerském rozhodování a řízení. Nezávislost se posuzuje v těchto oblastech: řídicí struktura, rozhodovací pravomoci, dispozice podpisovým právem a schvalovací procesy. Pokud je jedním ze zřizovatelů obec, její celkový vlastnický podíl v podniku musí být menší než 50%. Pokud je zřizovatelem více obcí, vlastnický podíl každé z těchto obcí musí být menší než 50 %. V zakládacích dokumentech sociálního podniku je vymezena míra nezávislosti na těchto	

	jednotlivých obcích, která spočívá v dodržování principů demokratického řízení a široké participace a žádná z těchto obcí nedisponuje většinou rozhodovacích práv. Zřizovatelem může být dobrovolný svazek obcí, který je složen nejméně ze tří obcí a žádná z nich v něm nedisponuje většinou rozhodovacích práv. Ve stanovách svazku obcí je zakotvena nezávislost rozhodování orgánů svazku daná dodržováním principů demokratického řízení a široké participace a jeho rozhodování není založeno na výši kapitálových podílů. Ve stanovách svazku obcí je vymezena míra nezávislosti na svazku obcí i na jednotlivých obcích.	
c) alespoň minimální podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech	3c1. tržby z prodeje výrobků a/nebo služeb tvoří alespoň 30% z celkových výnosů podniku	Výsledovka podniku za posledních 12 měsíců realizace projektu nebo peněžní deník za posledních 12 měsíců realizace projektu (pro fyzické osoby, které vedou daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, nebo uplatňují výdaje procentem z příjmů - paušální výdaje a zároveň nevedou účetnictví).
	<u>Komentář:</u> Do celkových výnosů se pro účely tohoto rozpoznávacího znaku nezapočítávají investiční dotace. Tento rozpoznávací znak se sleduje za posledních 12 měsíců realizace projektu.	
4. environmentální prospěch		
a) podnikatelské aktivity podniku, skrze které podnik naplňuje společensky prospěšný cíl, mají environmentální rozměr	4a1. podnik vykonává podnikatelskou činnost, která přispívá k řešení konkrétního environmentálního problému - environmentální přínos podnikatelské aktivity je jasně komunikován jak veřejně, tak interně a úspěšnost naplňování environmentálního přínosu podnikatelské aktivity je pravidelně hodnocena	Environmentální přínos podnikatelské aktivity je jasně formulován v zakládacích dokumentech. Zakládací dokumenty jsou zveřejněné ve veřejném rejstříku, u OSVČ jiné závazně platné dokumenty zveřejněné na webu organizace nebo na jiném veřejně a bez překážek dostupném místě. Úspěšnost plnění environmentálního přínosu je kvantitativně i kvalitativně hodnocena v interních dokumentech podniku, které musejí být zpracovány do 12 měsíců před ukončením projektu. Rovněž musí být prokazatelná při šetření na místě a zveřejněna na webu organizace.
	<u>Komentář:</u> Při kvantitativním a kvalitativním hodnocení dopadů podnikatelské činnosti podniku NEMUSÍ být aplikována sofistikovaná evaluační metoda. Vzorem může být systém vnitřního environmentálního přezkoumání tj. analýzy problémů ochrany životního prostředí v podniku a nejvýznamnějších environmentálních dopadů / faktorů podnikových činností využívaný systémem environmentálního řízení a auditu EMAS. Environmentální přínos lze ilustrovat na konkrétních příkladech, jako je počet poskytnutých environmentálně příznivých služeb včetně jejich stručného popisu, případně kontaktu a zpětné vazby klienta, nebo konkrétní dopad činnosti podniku typu zvýšení čistoty přírodních zdrojů v lokalitě, zvýšení biodiverzity, snížení množství produkovaného odpadu a podobně. Povaha environmentálně příznivého dopadu souvisí s celou podnikatelskou činností podniku, tzn. i s předmětem podnikání.	
b) zohledňování environmentálních aspektů ve všech fázích podnikání, tzn. při výrobě výrobků a/nebo poskytování služeb včetně environmentálně příznivého úřadování	4b1. podnik má formulované zásady environmentálně šetrného podnikání (včetně úřadování), které jsou veřejně dostupné a zároveň tyto zásady naplňuje v praxi v celém výrobním procesu a/nebo v celém procesu poskytované služby	Interní předpis nebo jiný relevantní předpis zveřejněný na webu organizace. Dodržování těchto předpisů musí být prokazatelné při ověření na místě. Předpisy jsou zpracovány do 12 měsíců před ukončením projektu.
	<u>Komentář:</u> Environmentálně šetrný proces výroby a/nebo poskytování služeb může být prokázán například volbou a užíváním úsporných spotřebičů (energetická třída A+++), strojů a dalšího vybavení, zavedením a dodržováním zásad úspory energie a materiálů na pracovišti, případně aplikováním strategií prevence vzniku odpadu či spotřebou environmentálně příznivých produktů na pracovišti, ať už jde o kancelářské zařízení, kancelářské potřeby, potraviny či nápoje, využití alternativních zdrojů energie, zpracování odpadu (třídění, kompostování apod.), ekologickou	

	dopravu apod. Zásady environmentálně šetrného podnikání automaticky naplňují podniky, které fungují v režimu ekologického zemědělství, což dokládají platnou licenci dle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Tyto podniky nadto při ověření na místě prokazují naplňování environmentálně příznivého úřadování (kancelářské potřeby, papír a výrobky z papíru, nakládání s odpady, spotřeba energie, čištění a úklid, zařízení interiéru, podlahové krytiny a nátěrové hmoty, hospodaření s vodou, jídlo – občerstvení na poradách, kantýna, jídelna, doprava, ochrana biodiverzity apod.).	
5. místní prospěch		
a) ekonomická lokalizace = místní výroba pro místní spotřebu, podpora místní ekonomiky	5a1. uspokojování potřeb na základě místní poptávky a využívání místních zdrojů - využívá místní suroviny/ materiály/služby - nakupuje od místních dodavatelů	Účetní doklady dodavatelů a 3 hlavních odběratelů se sídlem nebo provozovnou ve stejném nebo sousedním kraji (přeshraničním regionu) ne starší než 12 měsíců.
	<u>Komentář:</u> Environmentální sociální podnik při dodržování tohoto principu musí zachovávat pravidla hospodářské soutěže. „Stejný nebo sousední kraj nebo přeshraniční region“ se hodnotí vzhledem k sídlu podniku nebo jeho libovolné provozovny. Z účetních dokladů musí být poznat, že sídlo nebo provozovna jsou ve stejném nebo sousedním kraji (přeshraničním regionu). Pokud podnik tento znak nespĺňuje, musí prokázat jeho nerelevanci. Tento rozpoznávací znak sleduje celý dodavatelský řetězec celého výrobního cyklu/poskytované služby.	
b) sociální podnik zaměstnává místní obyvatele	5b1. podnik přednostně zaměstnává místní obyvatele	Doklady o pracovně-právním vztahu (pracovní smlouva, DPP, DPČ) a případně další dokumenty, které dokládají bydliště ve stejném nebo sousedním kraji (přeshraničním regionu) u min. 50% zaměstnanců;
	<u>Komentář:</u> Sociální podnik při dodržování tohoto principu musí zachovávat pravidla nediskriminace v pracovněprávních vztazích. „Stejný nebo sousední kraj nebo přeshraniční region“ se hodnotí vzhledem k sídlu podniku nebo jeho libovolné provozovny. Pokud podnik znak nespĺňuje, musí prokázat jeho nerelevanci.	
c) spolupráce sociálního podniku s místními aktéry	5c1. podnik komunikuje a spolupracuje s místními aktéry	Dva doklady o spolupráci s místními aktéry ne starší než 2 roky.
	<u>Komentář:</u> Možné doklady spolupráce: smlouva o spolupráci, partnerská smlouva, mediální zpráva o zapojení do veřejných občanských aktivit, referenční kontakty pro ověření ústní informace. Místní aktéři jsou například orgány místní samosprávy, pracoviště ÚP ČR, školy, další organizace s podobnými společensky prospěšnými cíli, tematické pracovní skupiny apod.	